

організації роботи команди в морі.

Крім того, аналізуються питання менеджменту та лідерства крізь призму Міжнародної конвенції з підготовки та дипломування моряків і несення вахти. Наводяться приклади найгучніших аварій на морі, основною причиною яких стало нехтування основними вимогами Конвенції та принципами курсу «Менеджмент морських ресурсів».

Окрему увагу автор звертає на впровадження навчального курсу «Менеджмент морських ресурсів» у навчальний процес Херсонської державної морської академії.

Також доводиться необхідність викладання зазначеного навчального курсу англійською.

Ще одним аспектом статті автор визначає відповідність існуючого курсу «Менеджмент морських ресурсів» ІМО Модельному курсу 1.39 «Лідерство та робота в команді» та вимогам до його викладання в межах проведення експерименту із впровадження компетентнісного підходу в навчальний процес Херсонської державної морської академії.

Ключові слова: навчальний курс «Менеджмент морських ресурсів», Міжнародна конвенція з підготовки та дипломування моряків і несення вахти, Модельний курс 1.39 «Лідерство та робота в команді», англійська мова за професійним спрямування, професійно-комунікативна компетентність.

Рецензент: Кузьменко В.В.

УДК 378.046-021.68-051:9

Туркот Т.І., Чун Є.В.*

ПЕДАГОГІЧНІ ТЕХНОЛОГІЇ, ОРІЄНТОВАНІ НА АКТИВІЗАЦІЮ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ СТУДЕНТІВ В УМОВАХ ДИСТАНЦІЙНОГО НАВЧАННЯ

У статті обґрунтовується необхідність використання інноваційних педагогічних технологій у процесі організації самостійної роботи студентів. Проаналізовано дефініції поняття «дистанційне навчання», запропоноване авторське визначення його сутності. Доведена важливість дистанційного навчання в організації самостійної пізнавальної діяльності студентів, надана дидактична характеристика ресурсно-орієнтованого, кооперативного, проблемного навчання, методу проєктів та дослідницького методу, інтернет-консультування, інтернет-наставництва як засобів підтримки самостійної роботи студентів. Окреслено особливості їх використання в умовах дистанційного навчання.

Ключові слова: дистанційне навчання, інноваційні педагогічні технології, самостійна робота, ресурсно-орієнтоване навчання, кооперативне навчання, проблемне навчання, метод проєктів, дослідницький метод, інтернет-консультування, інтернет-наставництво.

Світовий процес переходу від індустріального до інформаційного суспільства, а також соціально-економічні зміни, які відбуваються в Україні, зумовлюють необхідність реформування національної системи освіти. У зв'язку з розширенням і глобалізацією освітнього простору настав час, коли завдяки появі всесвітньої мережі Інтернет інформація постає стратегічним ресурсом розвитку цивілізації. У зв'язку з цим зростає роль самоосвіти. Інформація і знання виходять на перше місце в системі загальнолюдських цінностей і стають основним джерелом добробуту суспільства. Традиційні системи підготовки спеціалістів уже не можуть задовольнити існуючі потреби в мобільності та неперервності освіти. У свою чергу це вимагає пошуку та застосування нових моделей і форм навчання, однією з яких є дистанційна.

Метою статті є аналіз специфіки новітніх технологій дистанційного навчання, спрямованих на активацію інтелектуального і творчого потенціалу студентів у процесі самостійної пізнавальної діяльності.

Дистанційному навчанню, зважаючи на актуальність, наразі присвячено численні дослідження науковців. Зокрема організацію діяльності студентів в умовах

* © Туркот Т.І., Чун Є.В.*

дистанційного навчання та характер взаємодії учасників навчального процесу досліджують зарубіжні вчені А. Борк, Дж. Даніель, Д. Кіган, Т. Мур, Б. Хантер, Б. Холмберг та ін. Теоретико-методичні аспекти системи дистанційного навчання вивчають і обґрунтовують російські та вітчизняні науковці О. Андреев, Є. Скибицький, І. Тавгень (дидактичне забезпечення процесу дистанційного навчання); В. Сапунцов, Е. Якубайтіс (технології проектування дистанційних систем); В. Каймін, Л. Коренев, М. Моїсеєва, В. Ребіков (психолого-педагогічні засади дистанційного навчання); Є. Полат, В. Солдаткін, С. Щенников (організаційні, методичні та технологічні аспекти дистанційного навчання). Проблеми дистанційного навчання та практиологічні засади їх упровадження в навчальний процес загальноосвітньої та вищої шкіл є предметом досліджень українських науковців В. Кухаренка, О. Рибалко, Н. Сиротенко, П. Стефаненка, О. Хмель, Б. Шуневича та ін.

Наразі дистанційну освіту розуміють як навчання на відстані із застосуванням нових інформаційних технологій, які почали активно розвиватися на рубежі ХХ – ХХІ ст. і сприяли формуванню нових підходів до освітнього процесу. Це передусім пов'язано з виникненням нових засобів і технологій трансформації інформації. У цей період з'явилася нова термінологія, що характеризує процес неперервної освіти. Починають використовуватися такі поняття, як «навчання вдома», «незалежне навчання», «відкрите навчання», «онлайн-навчання» тощо [14].

В. Домрачев визначає дистанційне навчання як новий етап розвитку заочного навчання, який відбувся завдяки активному розвитку інформаційно-комунікаційних технологій [3].

Л. Кечієв окреслює дидактичні переваги та недоліки дистанційного навчання. До переваг він відносить зручність навчання завдяки можливості здійснювати процес у зручний час; здатність особи самостійно регулювати тривалість та інтенсивність занять; зв'язок із викладачем за допомогою послуг електронної пошти або в реальному часі засобами телекомунікацій [6, с. 19].

Н. Жевакіна зазначає, що під дистанційним навчанням розуміють цілеспрямований інтерактивний процес взаємодії викладача та студента, який базується на використанні сучасних інформаційно-комунікаційних технологій, що надають можливість навчатися на відстані [4].

Дистанційне навчання здійснюється за допомогою телекомунікаційних технологій, за яких освітній процес забезпечується при віддаленні суб'єктів навчання один від одного і супроводжується створенням освітньої продукції. Зараз у дистанційному навчанні переважно використовуються технології та ресурси глобальної мережі Інтернет [13, с. 445].

В. Кашицин під дистанційним навчанням розуміє таку організацію навчального процесу, за якої викладач лише розробляє навчальну програму для самостійного навчання студента, який при цьому зазвичай віддалений від викладача у просторі і/або часі. Спілкування між ними, а також суб'єктів навчання між собою відбувається за допомогою засобів телекомунікацій [5, с. 25].

Є. Полат визначає дистанційне навчання як взаємодію між учителем і учнями та учнів між собою на відстані, що відображає всі притаманні навчальному процесу компоненти (цілі, зміст, методи, організаційні форми, засоби навчання), реалізовані специфічними засобами інтернет-технологій або іншими, що передбачають інтерактивність [9; 11].

О. Андреев та В. Солдаткін пропонують таке визначення: «дистанційне навчання є цілеспрямованим процесом інтерактивної взаємодії викладачів і студентів між собою та із засобами навчання, який індивідуальний щодо їх розташування у просторі й часі та реалізується у специфічній дидактичній системі» [2, с. 31].

С. Переяславська зазначає: «Дистанційне навчання – це самостійна форма навчання, яка охоплює кращі риси традиційних форм і може бути інтегрована разом із цими формами навчання завдяки тому, що має таку ж мету, подібні завдання та зміст.

Дистанційне та традиційне навчання відрізняються формами подання матеріалу, взаємодією викладача і студентів» [10, с. 162].

О. Андреев, аналізуючи аспекти реалізації дистанційного навчання в системі освіти, виокремлює такі його особливості: гнучкість; модульність; паралельність; дальнюдію; асинхронність; масовість; рентабельність; нові функції викладача та суб'єктів навчання; постійно оновлювані інформаційні технології реалізації; соціальність; інтернаціональність [1].

Узагальнюючи зазначимо, що дистанційне навчання – це універсальна форма навчання, яке ґрунтується на використанні широкого спектру традиційних, нових інформаційних та телекомунікаційних технологій і технічних засобів, що створюють суб'єкту навчання умови для вільного вибору освітніх дисциплін і діалогового обміну інформацією з викладачем. Дистанційне навчання є інтерактивною формою навчання, за якої виникає систематична взаємодія викладача зі студентом, але акцент при цьому робиться на самостійну роботу студентів.

Важливість дистанційного навчання в організації самостійної роботи студента важко переоцінити, адже надання доступу до навчальних матеріалів і рекомендацій щодо роботи з ними в зручному місці та у зручний час (через комп'ютер і мережу Інтернет) дозволяє знизити питому вагу аудиторних занять у загальному навантаженні студентів, звільняє час для більш активної самостійної роботи, реально забезпечує індивідуалізацію навчання.

Дистанційне навчання стимулює самостійне мислення, стимулює перехід від трансляції готових знань до самостійного управління пізнавальною діяльністю та активізує її.

У цих умовах основною формою навчальної діяльності є самостійна робота студентів. Правильно організована робота формує у студентів психологічну настанову на систематичне збільшення власних знань і вмінь, а також є однією з найважливіших умов самоорганізації студента в оволодінні методами професійної діяльності. Але самостійна робота, організована таким чином, не дозволяє урахувати різний рівень розвитку мислення та засвоєння інформації студентами.

Для успішного виконання самостійної роботи студентами, її необхідно організувати так, щоб у студентів виникла мотивація до самостійного поглиблення отриманих знань. Тому необхідне звернення до таких дидактичних технологій, які б сприяли підвищенню самостійності студентів та активізували їх пізнавальну діяльність.

Серед таких технологій найбільший інтерес для дистанційного навчання мають технології, орієнтовані на групову роботу студентів, навчання в співробітництві, активний пізнавальний процес, роботу з різними джерелами інформації. Саме ці технології передбачають широке використання дослідницьких, проблемних методів, застосування отриманих знань у спільній або індивідуальній діяльності, розвиток не тільки самостійного критичного мислення, але і культури спілкування, уміння виконувати різні соціальні ролі в спільній діяльності. Студенти отримують можливість відповідно до індивідуальних потреб і здібностей досягати визначених результатів у різних галузях знань, осмислювати отримані знання, у результаті чого отримують можливість формувати власну аргументовану точку зору на багатоманітність проблем буття. Так, серед дидактичних технологій, спрямованих на активізацію самостійної роботи студентів, можна виділити такі:

Ресурсно-орієнтоване навчання спрямоване не тільки на засвоєння знань і придбання навичок, але й на тренінг здібностей самостійного й активного перетворення проблемно-інформаційного середовища шляхом розкриття й практичного застосування інформаційних ресурсів. Студенти розвивають навички інформаційної культури завдяки керованій викладачами й бібліотекарями практиці, вирішення практичних завдань, що вимагають опрацювання інформації з багатьох джерел. Студенти замість готових знань одержують допомогу в тому, щоб поступово

розвивати спеціальні навички, які забезпечують власне саморозкриття тем курсу, об'єднуючи інформаційні потоки для формулювання важливих знань з теми. Взаємодія студентів з безліччю ресурсів (книгами, журналами, газетами, мультимедіа, телебаченням, Internet, суспільством, людьми) мотивує студентів самостійно навчатися, намагаючись знайти інформацію багатьма шляхами і в місцях, де це тільки можливо. Заохочення студентів у їх самостійних спробах спрямовувати інформаційні пошуки зміцнює почуття впевненості і навички самоуправління навчанням, а досягнення інформаційних цілей сприяє ефективному закріпленню інформаційно-складальних й інформаційно-обробних шаблонів [8].

Кооперативне навчання – це технологія навчання в малих групах. Члени великої групи поділяються на декілька малих груп і діють згідно з інструкцією, спеціально розробленою для них викладачем. Кожний зі студентів працює над своїм завданням, своєю частиною матеріалу до повного розуміння досліджуваного питання і завершення роботи над ним. Потім студенти обмінюються здобутими знаннями. Таким чином, робота кожного є дуже важливою й істотною для роботи всіх інших, оскільки без неї завдання не буде вважатися виконаним у повному обсязі. Робота в кооперативних групах за методом Jigsaw [15] ілюструє поєднання технологій кооперативного навчання і дистанційного навчання. Викладач розподіляє студентів на групи і пропонує їм завдання (електронною поштою або вивішуючи інформацію на сайті). У цьому завданні задається загальна тема для вивчення (проблемна ситуація чи окреме питання теми). Використовуючи синхронну або асинхронну комунікацію, студенти повинні проаналізувати отримане завдання і розбити на декілька підзадач. Далі вони планують свою роботу і визначають, хто за що відповідає. Студенти, відповідальні за конкретне питання, можуть на цьому етапі налагодити контакти в мережі зі своїми «колегами» з інших груп, що одержали таке ж завдання. Їхнє спільне завдання – обговорити стратегію пошуку і представити цей матеріал іншим членам групи, обмінятися відомою інформацією щодо досліджуваного питання. Подальше їх завдання – детальніше ознайомитися з проблемою, вивчити матеріал для того щоб це дозволило досягти «експертного» рівня в цій галузі. Після збору і первісного аналізу інформації експерти знову працюють разом. Вони презентують зібрану інформацію один одному, підводять підсумки роботи, формують остаточний варіант презентації з даній тематики, який потім представлять іншим учасникам групи. Кожний з експертів «повертається» у встановлений термін до своєї групи і проводить презентацію. Його завдання полягає в тому, щоб за мінімальний час навчити своїх однокурсників тому, чому навчився сам, і представити навчальні матеріали, якими користувався під час підготовки до обговорення. У мережі подібні заходи зручніше за все проводити або у вигляді спілкування студентів у межах списків розсилання (можна передавати текстові матеріали і презентації PowerPoint), або в межах мультимедійних телеконференцій (відеоконференцій). Після завершення обміну презентаціями й обговорення всіх питань, що були недостатньо ясно відображені в презентаціях, студенти переходять до обговорення й оцінки роботи підгрупи в цілому. Відзначається внесок кожного в загальну справу, з'ясовується, чи вдалося плідно працювати командою, обговорюється навчальний процес (наскільки зручно було спілкуватися один з одним, чи все було зрозумілим і т.ін.). Під час виконання завдання викладач відслідковує групову динаміку й індивідуальну активність студентів, тому наприкінці роботи він може зробити конкретний висновок про ефективність навчального процесу. Звичайним засобом перевірки знань за технологією Jigsaw є вибіркове опитування одного зі студентів підгрупи.

Метод проектів – це комплексний метод, який дозволяє будувати навчальний процес, урахувуючи індивідуальні інтереси студентів, та дає можливість кожному з них виявити самостійність у плануванні, організації та контролі своєї навчально-пізнавальної діяльності, результатом якої є створення нового продукту. Результати виконаних проектів повинні бути «відчутними», тобто, якщо це теоретична проблема –

то конкретне її рішення, якщо практична – конкретний результат, готовий до впровадження. В основі методу проектів лежить розвиток пізнавальних, творчих інтересів студентів, умінь самостійно конструювати свої знання, умінь орієнтуватися в інформаційному просторі, розвиток критичного мислення. Метод проектів завжди орієнтований на самостійну діяльність студентів, індивідуальну, парну, групову, яку суб'єкти навчання виконують протягом визначеного відрізка часу. Цей метод органічно сполучається з проблемним і дослідницьким методами навчання. Проекти можуть бути різного ступеня складності. Тематика проектів може стосуватися будь-якого теоретичного чи практичного питання навчальної програми з метою поглибити знання студентів, диференціювати процес навчання. Частіше за все, теми проектів орієнтуються на проблеми, актуальні для практичного життя, і потребують залучення знань студентів з різних галузей знань, а також творчого мислення і дослідницьких навичок. У такий спосіб досягається природна інтеграція знань [7].

Проблемне навчання засноване на створенні особливого виду мотивації – проблемної. Проблема – складне пізнавальне завдання, розв'язання якого має істотний практичний або теоретичний інтерес. У процесі проблемного навчання увага студентів концентрується на важливих проблемах, які стимулюють пізнавальну активність, сприяють розвиткові умінь і навичок. Ці проблеми активують допитливість студентів і сприяють тому, що вони самостійно освоюють значний обсяг нових знань. Студенти починають мислити критично й аналітично, вчать ся шукати відповідні джерела інформації та ресурси, необхідні для вирішення завдання. Проблеми, що висувуються перед студентами, мають бути системними, тобто з кожною новою проблемою відбувається ускладнення матеріалу, а студенти самостійно отримують нову інформацію і переходять з одного рівня знань на інший.

Дослідницький метод полягає у використанні наукового підходу до вирішення того чи іншого навчального завдання. Самостійна робота студентів у цьому разі будується за логікою проведення класичного наукового дослідження з використанням усіх методів і прийомів наукового пошуку, характерного для діяльності вчених.

Індивідуальне інтернет-консультування та інтернет-наставництво організується для допомоги студенту самостійно освоїти те чи інше питання як у межах навчальної програми, так і поза нею. Ця форма роботи зі студентами ідеально підходить для Інтернету, оскільки при спілкуванні в електронній пошті або в чаті студенти часто почувають себе більш вільно, ніж при особистому візуальному спілкуванні. Відстрочена комунікація дозволяє більш чітко формулювати питання і відповіді на них.

На підставі вищевикладеного можна сформулювати такі висновки: сучасна освіта вимагає безупинно розширювати сприйняття особистістю комплексності світу та розвитку інформаційного суспільства. Для того, щоб знання отримали конкретний зв'язок з діями, необхідно постійно «навчати себе», поповнюючи і розширюючи свої знання. Саме цю мету ставить перед собою дистанційна освіта. Система дистанційного навчання розвивається і при цьому дає можливість вирішувати педагогічні завдання з урахуванням сучасного розвитку інформаційних технологій. Технології дистанційної освіти надають можливість розвивати індивідуальні здібності студентів, самостійне критично-конструктивне мислення, прагнення до саморозвитку та самовдосконалення, дозволяють на новому рівні організувати самостійну роботу студентів – підготовку до лекцій, отримання індивідуальних завдань, їх виконання і відправлення викладачу, тестування, спілкування в електронній пошті, на форумах та ін. Теорія та технології дистанційного навчання – тільки на початку зародження. Пошук нових та вдосконалення існуючих технологій дистанційної освіти – широке та перспективне поле подальших наукових розвідок.

Література:

1. Андреев А. А. Дидактические основы дистанционного обучения в высших учебных заведениях: дис. ... д-ра пед. наук : 13.00.02 / Андреев Александр Александрович. – М., 1999. – 289 с.
2. Андреев А. А. Дистанционное обучение : сущность, технология, организация / А. А. Андреев, В. И. Солдаткин. – М. : Изд-во МЭСИ, 1999. – 196 с.
3. Домрачев В. Г. Дистанционное обучение: возможности и перспективы / В. Г. Домрачев // Высш. образ. в России. – 1994. – № 3. – С. 32-38.
4. Жевакіна Н. В. Педагогічні умови організації дистанційного навчання студентів гуманітарних спеціальностей у педагогічному університеті : автореф. дис. ... канд. пед. наук : спец. 13.00.04 «Теорія і методика професійної освіти» / Н. В. Жевакіна. – Луганськ, 2009. – 20 с.
5. Кашицин В. П. Дистанционное обучение в высшей школе: модели и технологии / В. П. Кашицин. – М. : Центр информатизации Минобразования России, 1999. – 42 с.
6. Кечиев Л. Н. Дистанционное обучение в сети Интернет / Л. Н. Кечиев, А. В. Алешин // Внешкольник. – 2001. – № 11. – С. 19-21.
7. Педагогіка вищої школи / за заг. ред. Курлянд З. Н. [Электронный ресурс]. – Режим доступа : http://pidruchniki.ws/12631113/pedagogika/problemne_navchannya_vischomu_navchalnomu_zakladi.
8. Педагогічні інновації вищої школи: ресурсно-орієнтоване навчання / Н. В. Кононець // Збірник наукових праць Полтавського держ. педагогічного університету ім. В. Г. Короленка: Педагогічні науки. – 01/2012. – Вип. 1 (54) : Педагогічні науки. – С. 76-80.
9. Педагогические технологии дистанционного обучения: учеб. пособие для студ. высш. учебных заведений / Е. С. Полат [и др.]; под ред. Е. С. Полат. 2-е изд., стер. – М. : Академия, 2008. – С. 201-210.
10. Переяславська С. Інтеграція дистанційного навчання у процес підготовки майбутніх учителів інформатики / С. Переяславська // Вісник Львівського університету. Серія педагогічна. – Львів, 2007. – Вип. 22, – С. 161-168.
11. Полат Е. С. Термины и определения дистанционного обучения [Электронный ресурс]. – Режим доступа: <http://distant.ioso.ru/do/termin.htm>. – Загол. з титулу екрану.
12. Хмель О. В. Психолого-педагогічні особливості системи дистанційного навчання / О. В. Хмель // Вісн. Луган. нац. пед. ун-ту імені Тараса Шевченка. – 2005. – № 11. – С. 181-190.
13. Хуторской А. В. Современная дидактика : ученик для вузов / А. В. Хуторской. – СПб. : Питер, 2001. – 544 с.
14. Шаран Р. Этапы розвитку дистанційної освіти у США / Р. Шаран // Порівняльна професійна педагогіка. – 2011. – № 2. – С. 34-41.
15. The Jigsaw Classroom – Aronson, Elliot [Электронный ресурс]. – Режим доступа : <http://www.jigsaw.org/>

Туркот Т.И., Чун Е.В.

ПЕДАГОГИЧЕСКИЕ ТЕХНОЛОГИИ, ОРИЕНТИРОВАННЫЕ НА АКТИВИЗАЦИЮ САМОСТОЯТЕЛЬНОЙ РАБОТЫ СТУДЕНТОВ В УСЛОВИЯХ ДИСТАНЦИОННОГО ОБУЧЕНИЯ

В статье обосновывается необходимость использования инновационных педагогических технологий в процессе организации самостоятельной работы студентов. Проанализировано понятия «дистанционное обучение», предложено авторское определение его сущности. Доказана важность дистанционного обучения в организации самостоятельной познавательной деятельности студентов, представлена дидактическая характеристика ресурсно ориентированного, кооперативного, проблемного обучения, метода проектов и исследовательского метода, интернет-консультирования, интернет-наставничества как средств поддержки самостоятельной работы студентов. Обозначены особенности их использования в условиях дистанционного обучения.

Ключевые слова: дистанционное обучение, инновационные педагогические технологии, самостоятельная работа, ресурсно ориентированное обучение, кооперативное обучение, проблемное обучение, метод проектов, исследовательский метод, интернет-консультирование, интернет-наставничество.

Turkot T.I., Chup E.V.

PEDAGOGICAL TECHNOLOGIES ORIENTED ON STUDENTS' INDEPENDENT WORK
ACTIVATION IN TERMS CONTROLLED DISTANT LEARNING

In the article the necessity of the use of innovative pedagogical technologies in the process of students' independent work organization has been grounded. The author's definition of «distant learning» and its essence have been offered.

The importance of distant learning in the organization of students' independent cognitive activity has been proved, the didactic characteristics of resource-oriented, cooperative, problem-based learning, project method and the research method, online counseling, online mentoring as a means of supporting students' independent work. Peculiarities of their use in distant learning have been marked.

It is shown that resource-oriented education is aimed not only at learning and skills acquisition, but also at the ability of self-training and active problem-transformation of the information environment by opening and practical application of information resources. Working in cooperative groups on Jigsaw method involves a combination of technology and cooperative distant learning and is implemented as a multimedia video conferencing.

The method combines thematic projects and research methods, and is based on the use of Internet resources and present the results of independent work by means of information technology.

Key words: distant learning, innovative educational technology, independent work, resource-based learning, cooperative learning, problem-based learning, project method, the research method, online counseling, online mentoring.

УДК 378.046.4:796.071.42:613.95

Федорець В.М.*

**АКТУАЛІЗАЦІЯ СИСТЕМНИХ УЯВЛЕНЬ ПРО ПРОФІЛАКТИКУ БРОНХІТУ
В КОНТЕКСТІ РОЗВИТКУ ЗДОРОВ'ЯЗБЕРЕЖУВАЛЬНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ
ВЧИТЕЛЯ ФІЗИЧНОЇ КУЛЬТУРИ**

У контексті розвитку здоров'язбережувальної компетентності вчителя фізичної культури досліджуються питання концептуалізації здоров'язбережувальних знань, розглядається проблема трансферу медичних знань і досвіду в педагогічний дискурс та аналізуються особливості профілактики бронхіту в умовах освітнього процесу. Актуалізується інтегративне використання педагогічного, медико-гігієнічного та наративного підходів. Як шляхи формування здоров'язбережувальної компетентності виділяються смислові осі «концепт – наратив», «концепт – практика». Представляються педагогічні чинники ризику бронхіту, до яких належать загартовування, фізичне навантаження в гострий період, аромотерапія.

Ключові слова: здоров'язбережувальна компетентність вчителя фізичної культури, концептуалізація знань, наратив, фундаменталізація знань, профілактика бронхіту, ускладнення бронхіту, етіологія, здоров'язбережувальні технології.

Аналіз особливостей та необхідності включення в структуру інтелектуального компоненту здоров'язбережувальної компетентності вчителя фізичної культури знань з профілактики бронхіту зумовлений активними процесами фундаменталізації та одночасно технологізації знань, що є співвідносним із процесами гуманізації та європеїзації нашої освіти. Важливим аспектом, що визначає актуальність нашого дослідження, є наявність у вчителя фізичної культури неповних і часткових знань про природу бронхіту, що у свою чергу робить уявлення про людину і дитину досить однобокими. Зазначена проблема актуальна також у зв'язку з тим, що питання формування профілактичного здоров'язбережувального мислення на основі фундаментальних знань зручно вирішувати на прикладі бронхіту, визначаючи як теоретичні, так і прикладні аспекти. Схема профілактики на прикладі бронхіту може

* © Федорець В.М.*